

ارزیابی شاخص توسعه انسانی در استان سیستان و بلوچستان

نظر دهمرده*، مرضیه اسفندیاری**، مرجان رادینیا***

طرح مسأله: شاخص توسعه انسانی یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها با توجه به جایگاه و نقش موثر نیروی انسانی در راستای برنامه‌های توسعه، ترسیم نمای کلی از کشور در افق ۱۴۰۴، ضرورت تاکید و توجه بیشتر به ابعاد انسانی توسعه استان‌ها، به‌ویژه برای استان‌هایی کم‌برخوردار را آشکار می‌نماید. در این راستا، مقاله حاضر به‌منظور سنجش جایگاه عامل انسانی در توسعه استان سیستان و بلوچستان به بررسی و تحلیل شاخص توسعه انسانی در استان می‌پردازد
روش: روش تحقیق حاضر "توصیفی - تحلیلی" است که با استفاده از اطلاعات برگرفته از سالنامه‌های آماری، مراکز آموزشی و بهداشتی استان طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۷۵، صورت گرفته است.

یافته‌ها: یافته‌های این مطالعه بیان‌گر آن است که طی دوره زمانی مورد بررسی، شاخص توسعه انسانی دارای روند افزایش بطئی بوده و در نتیجه بهبود شاخص‌های امید به زندگی و آموزش استان از ۰/۴۲ به ۰/۴۷ بالغ گشته است.
نتایج: شاخص درآمد نتوانسته سهم قابل قبولی در روند شاخص توسعه انسانی استان داشته باشد. لذا توجه به سیاست‌ها و راهکارهایی جهت افزایش درآمد سرانه خانوارها ضروری می‌باشد.

کلید واژه‌ها: شاخص آموزش، شاخص توسعه انسانی (HDI)، شاخص امید به زندگی، شاخص درآمد

تاریخ پذیرش: ۱۹/۴/۲

تاریخ دریافت: ۱۸/۳/۵

* دکتر اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه سیستان و بلوچستان <nazar@hamoon.usb.ac.ir>

** دانشجوی دکتری اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

*** دانشجوی دکتری اقتصاد دانشگاه سیستان و بلوچستان